

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Torbjörn Hällö

DATUM
2013-06-03

DIARIENUMMER
20130143

ERT DATUM

ER REFERENS
Fi2013/329

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över delbetänkandet av Finanskriskommittén *Att förebygga och hantera finansiella kriser (SOU 2013:6)*

Sammanfattning av LOs synpunkter:

- LO är kritisk till att betänkandet inte analyserar hur framtidens finansmarknader bör organiseras, än mindre har Finanskriskommittén analyserat potentiella reformer som skulle kunna genomföras i syfte att kraftigt omreglera finansmarknaden.
- LO anser att Finanskriskommittén borde lämnat ett förslag på hur stabilitetsavgiften kan riskdifferentieras. LO lämnar i sitt yttrande förslag på hur inriktningen på en sådan temporär modell bör utformas.
- LO väljer att inte kommentera utredningens delar i övrigt.

LO synpunkter

Finansmarknadens organisering

Under flera år har diskussionen om behovet av att reformera den svenska finansiella sektorn legat på sparlåga i väntan på att Finanskriskommittén skulle komma med sina betänkande.

LO kan tyvärr konstatera att det betänkande Finanskriskommittén presenterat inte belyser den centrala frågan om hur framtidens finanssektor, och då särskilt de traditionella bankerna, bör vara organiserade. Än mindre

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

lämnar Finanskriskommittén några förslag på reformer för att krympa och kraftfullt omreglera den finansiella sektorn.

Den djupa ekonomiska kris som präglar många länder i Europa är starkt sammankopplad med stora problem i banksektorn. De senaste åren visar hur kostsamt det kan vara för den reala ekonomin att hantera en finansiell kris där banker räddas av skattebetalarna.

LO anser att Finanskriskommittén borde gjort en ordentlig analys av vilka fördelar och nackdelar som finns av den nuvarande utformningen av den finansiella sektorn. Utredningen hade i en sådan analys exempelvis kunna belysa möjligheterna att införa regler som begränsar bankernas möjlighet att ägna sig åt verksamhet som ligger utanför traditionell bankverksamhet. Utredningen hade även kunnat analysera möjligheterna att dämpa riskerna för den reala ekonomin genom att med offentliga regler begränsa bankernas storlek.

LO kan konstatera att det globalt pågår en omfattande debatt om behovet av att omreglera den finansiella sektorn. I Europa så har Erkki Liikanen presenterat en rapport, på uppdrag av EU-kommissionen, som förespråkar att regler införs som begränsar bankernas möjlighet att ägna sig åt egen handel med värdepapper. I USA genomförs en omfattande omreglering av den amerikanska finansmarknaden (Dodd-Frank), inklusive den så kallade Volckers-regel som begränsar bankers möjlighet att spekulera för egen räkning. I Storbritannien har det i Vickers-rapporten föreslagits att en uppdelning ska göras av bankers verksamhet där vanlig bankverksamhet separeras från mer spekulativ verksamhet. Denna internationella diskussion är frånvarande i Finanskriskommitténs betänkande.

LO menar att ett minimikrav hade varit att Finanskriskommittén motiverar varför kommittén väljer att inte lägga fram några förslag som syftar till att omreglera den finansiella sektorn.

Riskdifferentiering av stabilitetsavgift

Riksdagen fattade hösten år 2008 beslut om att införa en stabilitetsfond som skulle användas för att hantera en eventuell bankkris. Fonden skulle finansieras genom att bankerna betalade obligatoriska avgifter till fonden. Riksdagen beslöt samtidigt att avgiften skulle riskdifferentieras, så att banker med hög risk skulle betala mer än banker som tar låg risk.

Trots att riksdagen har fattat beslut om att avgiften till stabilitetsfonden ska differentieras utifrån risk så har inte så skett. Detta är olyckligt då det ger en onödig subvention till banker som tar högre risker.

Regeringen valde att överlämna frågan om riskdifferentiering till Finanskriskommittén.

I direktiven till Finanskriskommittén framgår det tydligt att utredningen ska ”redovisa och föreslå” en modell för hur stabilitetsavgiften ska riskdifferentieras.

Men utredningen väljer att inte presentera ett förslag på hur avgiften ska riskdifferentieras med hänvisning till pågående processer att ta fram ett nytt EU-direktiv som har bäring på området.

LO anser att utredningen borde presenterat en temporär modell, som hade kunnat användas i avvaktan på ett eventuellt framtida EU-direktiv, för att riskdifferentiera stabilitetsavgiften. Det är inte rimligt att stabilitetsavgiften, fem år efter riksdagen fattade beslut, ännu inte är utformad på ett sätt där banker som tar höga risker får betala mer än banker som tar låga risker.

LO menar att den stabilitetsavgift en bank betalar, i en temporär modell, bör justeras dels utifrån vilken kapitaltäckning respektive bank har samt dels utifrån vilka likviditetsrisker respektive bank tar. I de fall banken bryter mot de offentliga regelverken som reglerar ekonomiska incitament och bonusar så bör detta också påverka avgiften till stabilitetsfonden.

Avslutningsvis kan det konstateras att Finanskriskommitténs nästa och sista delbetänkande ska behandla regler för att hantera banker på obestånd. Det är LOs förhoppning att utredningen i detta kommande betänkande presenterar väsentligt mer kraftfulla förslag än vad man lyckats med i denna utredning.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Karl-Petter Thorwaldsson

Torbjörn Hållö